პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ახალგაზრდა სტალინელი

ი. ბ. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პარტიული კომიტეტის, რექტორატის, კომკავშირის კომიტეტისა და პროფკომის ორგანო

Ахалгазрда Сталинели — орган парткома, ректората, комитета АКСМ и профкома Тбилисского государственного университета имени И. В. СТАЛИНА

№ 26 (301) | გამოცემის მეცხრე წელი. პარასკევი, 23 სექტემბერი, 1960 წ. | ფასი 15 კაპ.

აქედანვე გავაძლიეროთ პარტიული კონტროლი და ხელმძღვანელობა

პარტიული, კომკავშირული და პროფკავშირული ორგანიზაციების ამოცანაა, დეკანატებთან ერთად, აამაღლონ ფაკულტეტებზე შეგნებული დისციპლინა, აღკვეთონ ლექცია-სემინარებზე სტუდენტთა უმიზეზო გაცდენა-დაგვიანება, არ დაუშვან სამუშაო ცხრილისა და სასწავლო გეგმების დარღვევის შემთხვევები, მიაღწიონ სასწავლო წლის მაღალი აკადემიური მაჩვენებლებით დამთავრებას.

ამ ამოცანების წარმატებით გადაწყვეტა სავსებით შესაძლებელია, თუ ფაკულტეტების პარტიული ორგანიზაციები და დეკანატები სასწავლო წლის დამდეგიდანვე შეუდგებიან ქმედით მუშაობას. მართალია, ფაკულტეტების პარტიულმა ბიუროებმა ნაწილობრივ მოჰკიდეს ხელი ამ მხრივ თავიანთი საქმიანობის წარმართვას, ზოგიერთმა პარტიულმა ბიურომ უკვე ჩაატარა კომკავშირული კურსბიუროების მდივნების თათბირები, გამოყო კომისიები ლექცია-სემინარებზე სტუდენტთა დასწრების მდგომარეობის შესასწავლად (ფიზიკის ფაკულტეტი, — პარტბიუროს მდივანი ამხ. დ. ჯიქია, ფილოლოგიის ფაკულტეტი, პარტბიუროს მდივანი ამხ. ნ. საყვარელიძე), მაგრამ ის, რაც კეთდება ან უკვე გაკეთდა, საკმარისი არაა.

ფაკულტეტების პარტიულმა ბიუროებმა ახლავე უნდა გაითვალისწინონ ის გარემოება, რომ ლექცია-სემინარების გამცდენთა წინააღმდეგ ბრძოლა მხოლოდ მაშინ იქნება შედეგიანი, თუ მას სასწავლო წლის დასაწყისიდანვე თანმიმდევრულად შევუდგებით. ჩვენი მუშაობის პრაქტიკამ დაგვანახა, რომ კომპანიური ხასიათის ბრძოლას, მართალია, შეუძლია გარკვეულ ეტაპზე ამა თუ იმ დარღვევის გამოსწორება, მაგრამ მთლიანად კოლექტივში შეგნებული დისციპლინის ამაღლების ძალა არ შესწევს.

შეცდომა იქნებოდა გვეფიქრა, თითქოს მხოლოდ მარტო პარტიული ბიუროების მდივნებსა და წევრებს შეეძლოთ ფაკულტეტების წინაშე მდგომ ამოცანათა გადაჭრა. საჭიროა ამ საქმეში აქედანვე ჩავაბათ პარტიული, კომკავშირული და პროფკავშირული აქტივი, ავამოძრაოთ მთელი კოლექტივი.

იყო თუ არა საჭირო, რომ ფაკულტეტების პარტიულ ბიუროებს, დეკანატებთან და კომკავშირის ორგანიზაციებთან ერთად, სპეციალურად შეესწავლათ სასწავლო წლის დაწყების პირველი კვირის შედეგები, კერძოდ, ცალკეულ აკადემიურ ჯგუფებში ლექცია-სემინარებზე სტუდენტთა დასწრების მდგომარეობა, განეხილათ ეს საკითხი ბიუროების სხდომებზე და გაეხადათ იგი ფართო მსჯელობის საგნად? ამის გაკეთება, რა თქმა უნდა, საჭირო იყო და ეს აქედანვე ხელს შეუწყობდა სტუდენტთა შორის პასუხისმგებლობის გრძნობის ამაღლებას. პარტიული ბიუროების უმრავლესობას ამ მხრივ ჯერ-ჯერობით არ გადაუდგამს რაიმე კონკრეტული ნაბიჯი.

განა შეიძლება გამართლებულ იქნას ზოგიერთი პარტბიუროს მდივნის განცხადება, რომ ჯერ, აბა რა უნდა გაგვეკეთებინა, სწავლა სულ რამდენიმე კვირაა დაიწყო, აი, ამ დღეებში ჩავატარებთ ღია პარტიულ კრებას, მოვისმენთ დეკანის მოხსენებას გასული სასწავლო წლის შედეგებისა და ახალი სასწავლო წლის ამოცანების შესახებ, მივიღებთ პრაქტიკულ ღონისძიებებს და შემდეგ გავაჩაღებთ მუშაობასო. ღია პარტიულ კრებაზე აღნიშნული საკითხის მოსმენა და სათანადო ღონისძიებების დასახვა, რა თქმა უნდა, მომავალი მუშაობის წარმართვისათვის კარგია, მაგრამ სისტემატური კონტროლის შესუსტების გამო ჟურნალებში სტუდენტთა გვარების გასწვრივ „არების" რაოდენობა იზრდება, რასაც შეიძლება საბოლოოდ ცუდი შედეგი მოჰყვეს.

ჯერ კიდევ დაგვიანებული არაა, ახლახან დაიწყო სასწავლო წელი. პარტიული ბიუროები არ უნდა დაელოდონ დეკანატების მიერ ადმინისტრაციული ღონისძიებების გატარებას, საჭიროა აქედანვე გააძლიერონ კონტროლი და ხელმძღვანელობა კომკავშირულ-პროფკავშირული ორგანიზაციებისა და აკადემიური ჯგუფებისადმი, რათა მაღალი მაჩვენებლებით დავამთავროთ როგორც პირველი სემესტრი, ისე სასწავლო წელი.

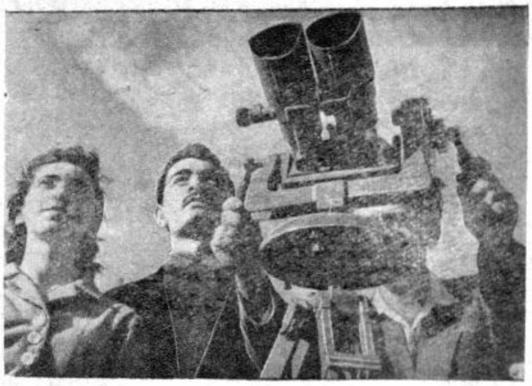

სურათზე: უნივერსიტეტის მექანიკა-მათემატიკის ფაკულტეტის სტუდენტები (მარცხნიდან მარჯვნივ) — გ. გაჩეჩილაძე და მ. თუთბერიძე დედამიწის ხელოვნური თანამგზავრის დაკვირვების ვიზუალურ-ოპტიკური სადგურის უფროსის მოადგილის, გ. ქევანიშვილის ხელმძღვანელობით აკვირდებიან ხომალდ თანამგზავრს.

ფოტო გ. გოგოხიასი

ახლადარჩეულმა კურსბიურომ უკეთ უნდა იმუშაოს!

14 სექტემბერს ჩატარდა ეკონომიური ფაკულტეტის მე-5 კურსის კომკავშირული ორგანიზაციის საარჩევნო-საანგარიშო კრება. კრებაზე აღინიშნა, რომ კურსბიურომ არჩევის დღიდან, კურსის აქტივთან ერთად, ფართო მუშაობა გაშალა იმ ღონისძიებათა განსახორციელებლად, რომლებსაც კურსის ინტერესები მოითხოვდნენ. ჩვენი კომკავშირული ორგანიზაცია მარტო კურსის ცხოვრებით არ შემოფარგლულა. იგი საქმიან კავშირში იმყოფებოდა ფაკულტეტის პარტიულ და კომკავშირულ ბიუროებთან, კარგად ასრულებდა როგორც საკურსო-საფაკულტეტო, ისე საუნივერსიტეტო-სარაიონო დავალებებს.

საანგარიშო მოხსენებაში აღინიშნა კურსბიუროს სექტორთა ხელმძღვანელების საქმიანობა. დამაკმაყოფილებლად მუშაობდა აგიტაცია-პროპაგანდის სექტორის ხელმძღვანელი ე. ჯალაღონია. იგი ხშირად ატარებდა შინაარსიან საუბრებს. კარგად მუშაობდა კულტმასიური სექტორის ხელმძღვანელი ბ. ბილიხოძე. აქვე უნდა აღინიშნოს აკადემიური სექტორის მუშაობა (ხელმძღვანელი ე. ჩაჩავა). მართალია, იგი ხშირად ახდენდა ლექცია-სემინარებზე დასწრების აღრიცხვისა და აკადემიური მოსწრების შემოწმებას, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, კურსმა აკადემიური მოსწრება 86,2%-ზე მაღლა ვერ აიყვანა.

კრებაზე აღინიშნა სტუდენტ ჯემალ პატარიძის უდისციპლინო საქციელი. მან ივნისის თვეში დაარღვია საზოგადოებრივი წესრიგი.

ახლადარჩეულმა კურსბიურომ გასული წლის ნაკლოვანებანი უნდა გაითვალისწინოს და უკეთ იმუშაოს!

ი. ბუხაიძე,
ეკონომიური ფაკულტეტის V კურსის კურსბიუროს მდივანი.

ბიჭვინთის არქეოლოგიურ ექსპედიციაში

ზაფხულის არდადეგებზე ისტორიის ფაკულტეტის რამდენიმე სტუდენტი ვიყავით ბიჭვინთის არქეოლოგიურ ექსპედიციაში. იქ გათხრებს აწარმოებდა საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ისტორიის ინსტიტუტი არქეოლოგ ა. აფაქიძის ხელმძღვანელობით.

უკვე მეოთე წელია, რაც ბიჭვინთაში მიმდინარეობს არქეოლოგიური გათხრები და აღმოჩენილია ანტიკური ხანის შესანიშნავი ექსპონანტები: მთლიანი ნაგებობები, არქიტექტურული შენობების ნაშთები, მოზაიკები, მრავალფეროვანი კერამიკა, ბიზანტიური, რომაული, ტრაპიზონული და მრავალი სხვა ქვეყნის მონეტები.

არქეოლოგიური გათხრებისადმი დიდ ინტერესს იჩენდნენ და მონდომებით მუშაობდნენ სტუდენტები — ანზორ სიხარულიძე (II კ.), ანა ჰყონია (III კ.), გურამ დოჩანაშვილი (IV კ.), ნათელა ცაგურია (IV კ.) და გურამ მამულია (V კ.).

სტუდენტებს დიდ დახმარებას გვიწევდნენ და ჩვენდამი გულისხმიერებას იჩენდნენ ექსპედიციის ხელმძღვანელი ა. აფაქიძე, ახალგაზრდა არქეოლოგები: ო. ლორთქიფანიძე, რ. რამიშვილი, ა. ბოლუჩაძე, საბჭოთა კავშირის გმირი, არქიტექტორი ი. ციციშვილი და სხვები, რომლებსაც ჩვენ ყოველთვის მადლიერების გრძნობით ვიხსენებთ.

ბიჭვინთის არქეოლოგიურ ექსპედიციაში ყოფნამ ბევრი რამ შეგვძინა.

რევაზ სვანიძე,
ისტორიის ფაკ. V კურსის სტუდენტი.

ახალი წარმატებისათვის

პროფ. **მ. მირიანაშვილი,**
თსუ პრორექტორი სასწავლო მუშაობის დარგში.

1960—61 სასწავლო წელი ჩვენს უნივერსიტეტში ახალ ვითარებაში დაიწყო. ჯერ ერთი, რომ მიმდინარე წელს უნივერსიტეტს შემოემატა 2000-ზე მეტი ახალი სტუდენტი, მათ შორის 1000-ზე მეტი — დღის სტაციონალურ განყოფილებაზე. განსაკუთრებით სასიხარულოა ის, რომ საგრძნობლად გაიზარდა საწარმოო სტაჟის მქონე სტუდენტთა რაოდენობა, იგი წელს ჩარიცხულთა შორის შეადგენს 40%-ზე მეტს. არ შეიძლება არ აღინიშნოს აგრეთვე მათი გაცილებით უკეთესი მომზადება, ვიდრე წინა წლებში, მათი ცოდნის მიახლოვება უსტაჟო აბიტურიენტების ცოდნასთან. საწარმოო-შრომითი სტაჟის მქონე აბიტურიენტებს შორის საკმაო რაოდენობით იყვნენ ისეთები, რომლებმაც გამოცდებზე უმაღლესი შეფასება დაიმსახურეს.

ისე როგორც გასულ წლებში, მიმდინარე წელსაც მისაღებ გამოცდებზე აბიტურიენტები სუსტ მომზადებას ამჟღავნებდნენ განსაკუთრებით მათემატიკაში, ფიზიკასა და რუსულ წერაში, რაც დამადასტურებულია იმისა, რომ ამ საგნებს საშუალო სკოლებში მოსწავლეები ჯერ კიდევ ვერ ეუფლებიან სათანადოდ. ეს გარემოება კი ავალებს ჩვენს საშუალო სკოლებს მიიღონ გადამჭრელი ზომები ამ საგნების სწავლების გაუმჯობესებისათვის.

ჩატარებული მისაღები გამოცდების შედეგად უნივერსიტეტს შემოემატა საკმაოდ კარგად მომზადებული ახალგაზრდობა და, იმედია, რომ იგი უნივერსიტეტში სწავლის დროსაც გაამართლებს ჩვენს იმედებს.

სტუდენტთა რიცხვის მნიშვნელოვანმა ზრდამ ბუნებრივად დასვა საკითხი აუდიტორიებისა და კაბინეტების რიცხვის გადიდების შესახებ, რადგანაც ცხადი იყო, რომ არსებული სასწავლო ბაზა აღარ იქნებოდა საკმარისი სწავლის ნორმალური დაწყებისათვის. მთავრობის დადგენილებით უნივერსიტეტს გადმოეცა ერთი სასწავლო კორპუსი (ყოფილი საფინანსო ტექნიკუმისა), რამაც შესაძლებლობა მოგვცა ნაწილობრივ მაინც გაგვეფართოებინა ჩვენი სასწავლო ბაზა. ეს ახალი კორპუსი მთლიანად ათვისებულია (მასში მოთავსდა ეკონომიური ფაკულტეტი ყველა თავისი განყოფილებით) და სასწავლო მუშაობა ნორმალურ პირობებშია ჩაყენებული.

როგორც ცნობილია, ახალი სასწავლო გეგმების თანახმად ფილოლოგიური, ისტორიული და ეკონომიური ფაკულტეტების უსტაჟო სტუდენტები პირველ კურსზე წარმოებაში მუშაობასთან ერთად ათავსებდნენ საღამოს სწავლებას. გასული სასწავლო წლისაგან განსხვავებით, მიმდინარე სასწავლო წელს მოხერხდა ამ სტუდენტების (განსაკუთრებით ქალების) განაწილება უმთავრესად სამკერვალო და აბრეშუმსაქსოვ ფაბრიკებში სამუშაოდ, რაც გაცილებით უფრო მოსახერხებელია მათთვის, ვიდრე მუშაობა მშენებლობაზე.

მიმდინარე სასწავლო წელს უნივერსიტეტში ჩამოყალიბდა რამდენიმე ახალი სპეციალიზაცია. ფიზიკური კიბერნეტიკისა — ფიზიკის ფაკულტეტზე, მაღალმოლეკულური ნაერთებისა — ქიმიის ფაკულტეტზე, თარგმანისა — ფილოლოგიურსა და დასავლეთ ევროპის ენებისა და ლიტერა-

(გაგრძელება მეორე გვერდზე)

საზაფხულო სასწავლო პრაქტიკა

გეოგრაფები საველე-სასწავლო პრაქტიკაზე

მაღალკვალიფიციურ გეოგრაფთა მომზადებისათვის, მეცნიერულად გამართულ ლექცია-სემინარებთან და პრაქტიკულ-ლაბორატორიულ მეცადინეობებთან ერთად, დიდი მნიშვნელობა აქვს საველე-სასწავლო და საწარმოო პრაქტიკების მაღალ დონეზე ჩატარებას. პრაქტიკა ამტკიცებს და აღრმავებს თეორიულ ცოდნას და, რაც მთავარია, სტუდენტს აძლევს ველად დამოუკიდებელი მუშაობისათვის საჭირო პრაქტიკულ ჩვევებს.

პრაქტიკების კარგად ჩატარების ფაკულტეტზე დამკვიდრებული ტრადიციისა და წინასწარი სამზადისის შედეგად საკმაოდ შინაარსიანად ჩაატარეს საველე-სასწავლო პრაქტიკა გეოგრაფიის სპეციალობის III კურსის სტუდენტებმა.

სასწავლო გეგმის შესაბამისად, პრაქტიკა კომპლექსური (ფიზიკურ და ეკონომიურ-გეოგრაფიული) ხასიათისა იყო. მისი ხანგრძლიობა 70 დღით განისაზღვრებოდა და ორ ძირითად ეტაპად იყოფოდა. პირველი ეტაპი ერთიან გეოგრაფიულ ტერიტორიაზე უნდა ჩატარებულიყო. ასეთ ადგილად კახეთი იქნა შერჩეული, სადაც პრაქტიკანტებმა 30 დღე დაჰყვეს.

ამ დროის განმავლობაში პრაქტიკის მონაწილეებმა მრავალგზის სხვადასხვა მიმართულებით გადაჰკვეთეს მდინარეების — ალაზნისა და იორის აუზები, გაეცნენ ალაზნის ვაკეს, კახეთის ზეგანს, მაიაპირეთს, კახეთის კავკასიონის მაღალმთიანი ზონის მკვეთრად განსხვავებულ ბუნებრივ კომპლექსებსა და მათთან მჭიდროდ დაკავშირებულ მდიდარ, მრავალმხრივ სახალხო მეურნეობის დარგებს.

არანაკლებ საინტერესო იყო პრაქტიკის მეორე ეტაპიც. იგი საქართველოს სსრ ისეთი მრავალფეროვანი ლანდშაფტების მქონე ერთეულების გაცნობა-დათვალიერებასა და მარშრუტულ-გეოგრაფიულ აღწერას ითვალისწინებდა, როგორიცაა სამხრეთ ოსეთის ასსრ, იმერეთი, სამეგრელო, აფხაზეთის ასსრ და აჭარა-გურია. დასახელებულ ტერიტორიებზე მუშაობისას პრაქტიკანტებს საშუალება მიეცათ გაცნობოდნენ ლანდშაფტის ძირითად ტიპებს, სახალხო მეურნეობის მთავარ დარგებს და მოეხდინათ მათი აღწერა.

პრაქტიკის მაღალხარისხოვნად და წარმატებით ჩატარებას მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი ხელმძღვანელთა (ფიზიკურ გეოგრაფიაში — დოც. მ. სანებლიძე, ეკონომიურ გეოგრაფიაში — ე. მესხი) ველად მუშაობის დიდმა გამოცდილებამ, დაკისრებული საქმისადმი მათმა სერიოზულმა დამოკიდებულებამ და მონდომებამ.

სასწავლო პრაქტიკის დამთავრებისა და ოცდღიანი შესვენების შემდეგ III კურსის სტუდენტები დოც. გრ. დევდარიანისა და ა. სანაძის ხელმძღვანელობით გაემგზავრნენ რსფსრ-ში საწარმოო ექსკურსიის ჩასატარებლად. პრაქტიკა ჩვენი რესპუბლიკისათვის უცხო, ვოლგისპირეთისათვის დამახასიათებელი ლანდშაფტებისა და სახალხო მეურნეობის დარგების გაცნობა-დათვალიერებას შეეძლვნა.

სასიამოვნოა აღინიშნოს, რომ პრაქტიკანტ სტუდენტთა აბსოლუტური უმრავლესობა მთელი სერიოზულობითა და მონდომებით მოეკიდა ველად მუშაობის ჩვევების დაუფლებას, მაგრამ, არ შეიძლება არ აღინიშნოს ისიც, რომ ზოგიერთი სტუდენტი აქაც ლამობდა ზერელე დამკვირვებლის როლში გამოსულიყო.

პრაქტიკის დროს შეგროვილი მდიდარი ფაქტობრივი მასალა და შეძენილი ცოდნა ფართოდ უნდა იქნას გამოყენებული პრაქტიკანტ სტუდენტთა მიერ საკურსო და სადიპლომო შრომებისა და სტუდენტთა სამეცნიერო წრეებში წასაკითხი სამეცნიერო მოხსენებების დამუშავებისას.

მოახლოვდა პრაქტიკის ანგარიშების წარდგენისა და მათი კათედრის ღია სხდომებზე ჩათვლა-შეფასების დრო. საჭიროა მუშაობის ეს დასკვნითი ეტაპიც მაღალი მომთხოვნელობისა და შეფასებისას ლიბერალიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის ნიშნის ქვეშ ჩავატაროთ.

განზრახულია ფაკულტეტზე მოეწყოს პრაქტიკის ამსახველი მასალებისა და ფოტოსურათების გამოფენა.

სასწავლო და საწარმოო პრაქტიკების უფრო მაღალ დონეზე ჩატარებას წლების მანძილზე ხელს უშლიდა და უშლის მთელი რიგი მიზეზები. მათ შორის მწვავედ იგრძნობა სტაციონალური დაკვირვებებისათვის საჭირო ბაზებისა და პრაქტიკის მონაწილეთათვის საჭირო ტრანსპორტის (ავტომანქანა) უქონლობა. ამ უკანასკნელის შოვნა-დაქირავებაზე ხშირად დიდი დრო, მნიშვნელოვანი თანხები და ენერგია იხარჯება. ასეთ პირობებში კი გამორიცხული არაა მარცხის შესაძლებლობაც.

მნიშვნელოვან დაბრკოლებას ქმნის ველად მუშაობისათვის საჭირო ისეთი აუცილებელი ხელსაწყოების უქონლობა, როგორიცაა სიმაღლისმზომი—ბარომეტრი, თერმომეტრი — შურდული, მსხვილმაშტაბიანი ტოპოგრაფიული რუკა და სხვა. მიუხედავად არაერთი ცდისა, მათი შეძენა ჯერ-ჯერობით ვერ მოხერხდა. დროა ამთავითვე მოხდეს კათედრების უზრუნველყოფა საჭირო იარაღ-მოწყობილობებით, რაც საშუალებას მოგვცემს უკეთ ჩავატაროთ პრაქტიკები მომავალში.

დოც. ქრიტეფორე ჯაუელი

პედაგოგიური საზოგადოება უნივერსიტეტში

ჩვენს უნივერსიტეტში დიდი ხანი არაა, რაც დაარსდა ადგილობრივი პედაგოგიური საზოგადოება. ეს ნებაყოფლობითი ორგანიზაცია აერთიანებს უნივერსიტეტის გამოჩენილ მეცნიერებსა და ცნობილ პედაგოგებს. პედაგოგიური საზოგადოების დაარსებას უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებლები დიდი ენთუზიაზმით შეხვდნენ. ივნისის პირველ რიცხვებში მოეწყო საორგანიზაციო კრება, რომელმაც ადგილობრივი პედაგოგიური საზოგადოების თავმჯდომარედ აირჩია პედაგოგიკის კათედრის გამგე, დოც. გ. კიკნაძე. ამავე კრებაზე პედაგოგიური საზოგადოების საერთო ხელმძღვანელობისათვის არჩეულ იქნა საზოგადოების საბჭო და მისი პრეზიდიუმი.

როგორც ცნობილია, პედაგოგიური საზოგადოების მთავარი მიზანია აქტიური დახმარება გაუწიოს ჩვენი რესპუბლიკის სკოლებს, განათლების ორგანოებს მთელი რიგი პედაგოგიური და მეთოდური ღონისძიებების გატარებაში და ამით დაეხმაროს მოზარდი თაობის კომუნისტური აღზრდის საქმეში.

უნივერსიტეტის პედაგოგიურმა საზოგადოებამ დაარსებისთანავე ფართოდ გაშალა მუშაობა, ჩაატარა რამდენიმე კრება, საზოგადოების საბჭომ დასახა კონკრეტული ღონისძიებები.

ჩვენს უნივერსიტეტს დიდი წვლილი შეაქვს მოზარდი თაობის კომუნისტური აღზრდის საქმეში. ეს წვლილი მომავალში უფრო უნდა გაიზარდოს. ამასთან დაკავშირებით პედაგოგიურმა საზოგადოებამ გადაწყვიტა თავისი წევრები ფართოდ ჩააბას პედაგოგიკური მეცნიერების თეორიულსა და პრაქტიკულ საქმიანობაში და, ამავე დროს, გააძლიეროს მეცნიერულ-კვლევითი მუშაობა პედაგოგიკასა და კერძო მეთოდიკებში. ასეთი მუშაობა უეჭველად შეუწყობს ხელს მოწინავე გამოცდილებათა დანერგვას საბჭოთა სკოლის პრაქტიკულ მუშაობაში. უნივერსიტეტის ადგილობრივი საზოგადოება აპირებს აგრეთვე ფართოდ გაშალოს მოსახლეობაში პროპაგანდა პედაგოგიური ცოდნის გასავრცელებლად, უფრო მეტად ჩააბას თავისი წევრები მეცნიერულ-კვლევით მუშაობაში, ყველა ეს და მისი მსგავსი ღონისძიებები დიდ დახმარებას გაუწევს ჩვენი განათლების ორგანოებს მოზარდი თაობის კომუნისტური აღზრდის დიდი სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საქმეში.

უნივერსიტეტის პედაგოგიურ საზოგადოებას განზრახული აქვს ჩაატაროს პედაგოგიური შინაარსის ლექცია-მოხსენებები როგორც უნივერსიტეტის ფარგლებში, ისე მის გარეთაც. საზოგადოება ფართოდ აღნიშნავს პედაგოგიური აზროვნების გამოჩენილ ადამიანთა თარიღებს. უახლოეს ხანში ზეიმით აღინიშნება ორი ასეთი თარიღი: დიდი ქართველ პედაგოგის ი. გოგებაშვილისა და გენიალური რუსი მწერლისა და პედაგოგის ლ. ტოლსტოისა.

პედაგოგიურმა საზოგადოებამ თავისი მუშაობის ნაყოფიერად გაშლის მიზნით შექმნა სათანადო სექციები. სექციებს სათავეში ჩაუდგნენ ჩვენი ცნობილი მეცნიერები. ასე, მაგალითად, პედაგოგიკის სექციას ხელმძღვანელობს პროფ. გ. თავზიშვილი, ხოლო კერძო მეთოდიკების სექციას — პროფ. მ. ზანდუკელი.

პროფ. ალ. გორგაძე

ფიზიკის ფაკულტეტის III კურსის სტუდენტები (მარცხნიდან) ს. მოშენაშვილი, ე. ხარატიშვილი და ნ. ლაზარი ევა სწავლობენ ვაკუუმურ სისტემას.

ახალი წარმატებისათვის

(დასასრული)

ტურის ფაკულტეტებზე. დამუშავებულია და დამტკიცებულია სათანადო სასწავლო გეგმები და დაწყებულია საჭირო ლაბორატორიების მოწყობა. დაწყებულია მოსამზადებელი მუშაობა, რათა უახლოეს მომავალში ჩამოყალიბდეს მათემატიკური ლინგვისტიკის სპეციალობა, რომელიც მჭიდრო კავშირში იქნება გამოთვლითი მათემატიკისა და ფიზიკური კიბერნეტიკის სპეციალობებთან.

თბილისის უნივერსიტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტი სამართლიანად ითვლება სსრ კავშირში აღმოსავლური ფილოლოგიისა და აღმოსავლეთის ისტორიის ერთ-ერთ მძლავრ კერად. ამ ფაკულტეტის მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით მიმდინარე სასწავლო წლიდან უნივერსიტეტში აღდგენილ იქნა არმენოლოგიის კათედრა, მოსკოვიდან მოწვეულია ახალი ინდური ენების მაღალკვალიფიციური სპეციალისტი, ფილოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, ინდოელი ჩეკ ლიტტონი.

მნიშვნელოვანი ღონისძიება ტარდება უნივერსიტეტში მარქსისტულ-ლენინური ფილოსოფიის სწავლებისა და ფილოსოფიური კადრების მომზადების შემდგომი გაუმჯობესებისათვის. მიმდინარე სასწავლო წლიდან უნივერსიტეტში აღდგენილ იქნა ფილოსოფიის ფაკულტეტი. ფილოსოფიის ფაკულტეტზე დაარსდა ახალი კათედრა — მარქსისტულ-ლენინური ათეიზმისა.

ყოველივე ეს მძლავრ პირობებს ქმნის იმისათვის, რომ მომავალში კიდევ უფრო გავაუმჯობესოთ უნივერსიტეტში უმაღლესი განათლების მქონე ახალგაზრდა სპეციალისტთა მომზადების საქმე, გავაფართოვოთ და გავაღრმავოთ სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობა.

ამ მიმართულებით სერიოზული ამოცანები დგას უნივერსიტეტისა და ცალკეული ფაკულტეტების ხელმძღვანელობის წინაშე, პარტიული, პროფკავშირული და კომკავშირული ორგანიზაციების წინაშე. ყოველმა პედაგოგმა, კათედრამ და ფაკულტეტმა ყველაფერი უნდა გააკეთონ ლექცია-სემინარების ხარისხის ამაღლებისათვის, რადგან უამისოდ შეუძლებელია სწავლების საქმის გაუმჯობესება. მეორე მხრით, ჩვენი სტუდენტებისაგან კიდევ უფრო მკაცრად უნდა მოვითხოვოთ სასწავლო რეჟიმის დაცვა და თავის თავზე სისტემატური მუშაობა. ამ მიმართულებით დიდი მოვალეობა ეკისრებათ კომკავშირულსა და სტუდენტთა პროფკავშირულ ორგანიზაციებს.

მიუხედავად გატარებული ღონისძიებებისა, ჯერ კიდევ საზრუნავ საქმედ რჩება უსტაჟო პირველკურსელთა წარმოებით შრომაში უფრო მიზანშეწონილად მოწყობის საქმე. უნდა ვეცადოთ, რომ, რამდენადაც ეს შესაძლებელი იქნება, ისინი მოვაწყოთ მათი სპეციალობის მიხედვით და, რაც მთავარია, ერთცვლიანი მუშაობის პირობებში, რათა მათ საღამოს საათებში მაინც მიეცეთ საშუალება ლექციების მოსმენისა.

განსაკუთრებით უნდა გაძლიერდეს ყურადღება საღამოს დასწრებული და დაუსწრებელი სწავლების განყოფილებებისადმი, რომლებზეც წელს მნიშვნელოვნად გაიზარდა როგორც სტუდენტთა კონტინგენტი, ისე სპეციალიზაციათა რაოდენობა. აქ კათედრებმა და დეკანატებმა უნდა იზრუნონ, რომ ლექცია-სემინარებსა და პრაქტიკუმებს ატარებდნენ ყველაზე გამოცდილი პროფესორ-მასწავლებლები. უნდა უზრუნველვყოთ ამ განყოფილებათა სტუდენტები სათანადო სახელმძღვანელოებითა და მეთოდური ლიტერატურით.

ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ იმისათვის, რომ კიდევ უფრო ავამაღლოთ სწავლების ხარისხი, გავზარდოთ მომთხოვნელობა და განვუმარტოთ ყოველ სტუდენტს, რომ მხოლოდ ბეჯითი და სისტემატური მუშაობით შეიძლება იქნეს მიღწეული სწავლაში წარმატება.

ახლოვდება საბჭოთა საქართველოს 40 წლისთავი. ამ საიუბილეო თარიღს ახალ-ახალი წარმატებებით ხვდებიან ჩვენი რესპუბლიკის მშრომელები. იმედია, მთელი ჩვენი კოლექტივი და მათ შორის სტუდენტობა ყველაფერს გააკეთებს იმისათვის, რომ მიმდინარე წლის I სემესტრი 100-პროცენტიანი აკადემიური წარმატებით დავამთავროთ და ასეთი საამაყო მაჩვენებლით შევხვდეთ საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების დღესასწაულს.

სურათზე თქვენ ხედავთ ფილოლოგიის ფაკულტეტის ჟურნალისტიკის განყოფილების კურსდამთავრებულებს (მარცხნიდან მარჯვნივ) — საქდესის რესპუბლიკური ინფორმაციის განყოფილების კორესპონდენტს, მერი გაბრიაძეს და ამავე განყოფილების რედაქტორს, იოსებ ჩიტაშვილს. ისინი ჩვენი ხშირი სტუმრები არიან, წერენ უნივერსიტეტის ცხოვრებაზე. ჩვენმა ფოტოკორესპონდენტმა ის მომენტი გადაიღო, როცა ახალგაზრდა ჟურნალისტებმა ინახულეს თავიანთი ყოფილი მასწავლებელი, რუსული ენის კათედრის დოცენტი თამარ ბელინსკაია და სიყვარულით ესაუბრნენ მას თავიანთ საქმიანობაზე. მასწავლებელი დიდად კმაყოფილი დარჩა თავისი აღზრდილების ყურადღებით, მადლობა გადაუხადა მათ და უსურვა შემდგომი წარმატებანი.

ფოტო გ. გოგოხიასი

ვანო ჩიტიშვილი

მასწავლებელი

მასწავლებელი — ხუფთა, მზიანი,
ცოდნის სინათლის უხვი ნათება,
ბრწყინვალე აზრთა თანაზიარი,
მშობლის გულივით შეგვიყვარდება.

მასწავლებელი — სხივმადლიანი,
მუდამ წინსვლა და ბედნიერება.
მასწავლებელი, თვალებმზიანი,
პატარა ნორჩებს თავზე ევლება.

ნორჩებზე ზრუნვის სხივით გამთბარი,
მათი მშობელი, მათი მკობელი,
მასწავლებელი—ცოდნის ლამპარი,
მშობელ კერაზე ჩაუქრობელი.

მასწავლებელი—ვარდთა ფურცლობა,
სიხარული და მარტო ტრფიალი.
სიტყვას არ იტყვის გამოუცნობლად
მასწავლებელი — თავაზიანი.

ჩამოგვაპკურა მადლი მაღალი,
მან შეგვასწავლა ჩვენ ყველაფერი.
მასწავლებელი — აზრთა ღალანი,
მასწავლებელი—შუქშენაფრქვევი.

მასწავლებელი — ჩვენი მშვენება
და მონარნარე მისი ქართული,
სკოლის ეზოში რომ შეჩერდება
აღსაზრდელებზე ფიქრში გართული.

მასწავლებელი — ჩვენი იმედი,
მომავლის შუქით გაჩაღებული.
თავაზიანი სალმით მივედით
მასწავლებელთან, ბავშვთა კრებული...

მასწავლებელი — გულის ღაღანი,
მასწავლებელი — დილის ნათელი.
ღირსების წყარო — წყარო მარადი,
ბავშვთა ამბორი და სანატრელი.

მასწავლებელი — გულის სინათლე,
კლასში რომ უხვად შემოაშუქებს,
ალერსით მივა ბავშვთა წინაზე,
ყველას მშობლიურ ღიმილს აჩუქებს.

ნორჩებზე ფიქრით ღამენათევი,
წმინდათა წმინდა — კეთილშობილი,
მასწავლებელი — სახენათელი,
პატიოსანი სიტყვით ცნობილი.

მასწავლებელი — დიდი სიმართლე,
დაუვიწყარი, სამარადისო,
მასწავლებელმა — დიდმა სინათლემ,
ზღვა სიყვარულით გული ამივსო.

მასწავლებელი, ნათელმზიანი,
ცოდნის, დიდების უხვი ნათება,
ბრწყინვალე აზრთა თანაზიარი,
დედის გულივით შეგვიყვარდება!...

იგორ კვესელავა

ახალგაზრდობა

ძარღვებში სისხლის შმაგი დუღილი,
მგლის მუხლი—მარად დაუზრახველი...
ახალგაზრდობა—ელვა-ქუხილი,
ახალგაზრდობა—წმინდა სახელი!

ახალგაზრდობა—კვირტი აყრილი,
დღეის სინათლე, ხვალის იმედი,
ახალგაზრდობის გული გაშყვირის
ჩვენი პლანეტის კიდით-კიდემდი...

ახალგაზრდობა—დიდი მიზანი,
არწივის მართვე, მართვე ქებული;
ახალგაზრდობა—მშვიდობისათვის
თავდადებული მძლავრი კრებული!

ახალგაზრდობავ,—ოქროსინათლევ,
შრომის სიმღერავ და აღმაფრენავ!
როგორც ყოველთვის, სჭედე
სიმართლე —
მეგობრობის და მშვიდობის ენა!

ძარღვებში სისხლის შმაგი დუღილი,
მგლის მუხლი—მარად დაუზრახველი;
ახალგაზრდობა—ელვა-ქუხილი,
ახალგაზრდობა—დიდი სახელი!

გიგლა სარიშვილი

უნივერსიტეტი. პირველი სექტემბერი

ეს დღე, დღეთადღე, დღე დროშიანი
ჩვენ გვხვდება ცისფერ დროშის
შრიალით,
ო, ეს შრიალი...
სვებედნიერი იყოს მარადის!
მიყვარს ეს ღელვა, ფერიცვალება,
ეს ჭაბუკური ფერიცვალება.
ვარსკვლავისათვის ხელის ჩავლება...
ო, ეს ღელვა და ეს ბრწყინვალება
სვებედნიერი იყოს მარადის!
და ეს ტაძარი, ღონე და ძალი,
თეთრი ოცნება გულს ანაცარი...
თეთრი ტაძარი...
სვებედნიერი იყოს მარადის!
ეს სახეები—ღიმილმრავალი,
ეს მზე—ალსავლის ამომავალი,
ეს გზა სავალი...
სვებედნიერი იყოს მარადის!

შტაბის გარდამავალი დროშა ისტორიკოსებმა მოიპოვეს

პირველი სექტემბრის პირმცინარი დილა გათენდა, საზეიმო განწყობილებით აღსავსენი შეხვდნენ ამ დილას მომავალი ისტორიკოსები. გულთბილი მილოცვების ხმები გაისმოდა, მაგრამ ამ საერთო მხიარულებაში შეამჩნევდით ერთგვარ აღელვებას, მოუსვენრობას...

ზენიტისკენ მავალი მზე მშვიდად გადმოსცქეროდა ქვეყანას... ისინი კიდევ არ ჩანდნენ. მოუსვენრობა მატულობდა. უცებ მანქანა გამოჩნდა, მანქანაზე იყვნენ ალექსანდრე ადამია და ნოდარ ნონიკაშვილი. ყველას ყურადღება მათ მიიპყრეს; მანქანა გაჩერდა. დაქინებული და მრავლისმეტყველი თვალები შესცქეროდნენ ახლადმოსულებს. ნოდარი იდგა ალტაცებული, სახე მომეტებული სხივოსნობით უბრწყინავდა, ალექსანდრეს ეშმაკური ღიმი დასთამაშებდა... თვალებით გვეუბნებოდა თითქოს — დამშვიდდით, ყველაფერი რიგზეაო!

გული მომეტებულად უცემდა ყველას, სუნთქვაშეკრულნი მისჩერებოდნენ მანქანაზე მყოფთ, ხმას არავინ იღებდა. ბოლოს ვილაცას მოთმინებამ უღალატა:

— ნოდარ, როგორაა საქმე? — წუთით სამარისებური სიჩუმე ჩამოვარდა და ამ წუთში თითქოს საუკუნე მოექცა...

— გარდამავალი დროშა ჩვენია! — ამაყად გვითხრა ნოდარიმ.

ყველამ შვებით ამოისუნთქა.

საზეიმო ვითარებაში მივიღეთ ყამირელმა ისტორიკოსებმა გარდამავალი დროშა!— ეს იყო ჩვენი მტკიცე გადაწყვეტილებისა და თავდადებული შრომის შედეგი.

ყამირზე ჩასვლისთანავე გადაწყვიტეს ისტორიკოსებმა პირველობა არავისთვის დაეთმოთ. თქვეს და საქმედ აქციეს კიდეც... ისტორიკოსთა ბრიგადაში ფრიალებს ყამირზე მომუშავე სტუდენტთა საუნივერსიტეტო შტაბის გარდამავალი წითელი დროშა...

ამ საერთო გამარჯვების მოპოვებისათვის მზე ხშირად ველზე მომუშავეთ უსწრებს გ. შალაშვილს, ნ. თედიაშვილს, შ. იოსელიანს, გ. ჟვანიას, თ. სტურუას, ქ. გოქაძეს, ა. ბჟალავას, ნ. ალდგომელაშვილს, ი. აზნარაშვილს, ვ. ბერიძეს, ო. ხიზანიშვილს.

ბრიგადაში სულ თხუთმეტი კაცია. თავდადებულმა სტუდენტებმა 1946 ჰექტარზე მოთიბეს და დაზვინეს 41 000 ცენტნერი თივა.

მესილოსეთა ბრიგადის წევრებს — ს. ჯაველიძეს, ი. ჩხარტიშვილს, რ. ხელაძეს, ნ. მაჭარაშვილს, ს. ცხვედიანს ალებული და დასილოსებული აქვთ 29 700 ტონა სილოსი, რაც საუკეთესო შრომის შედეგია.

თავაუღებლივ მუშაობენ მშენებლები ლ. ფერაძე, გ. ვაჭარაძე, ზ. ჯუღელი, ო. ფხაკაძე, ო. ცერცვაძე. ბრიგადაში სულ ხუთი კაცია, საქმე კი ოცი კაცისა აქვთ გაკეთებული. სტუდენტმა-მშენებლებმა ააშენეს 4 მიწური — შეაკეთეს პირუტყვის სადგომი 23 შენობა. ბრიგადამ ვალდებულება აიღო 15 სექტემბრისათვის მეურნეობას დამატებით კიდევ ჩააბაროს პირუტყვის 7 სადგომი შენობა.

ჯ. გალუსტაშვილის ბრიგადის წევრები — ი. ფილიპოვი, ლ. ბარბაქაძე, თ. აფხაიძე დღიურ ნორმებს 180—200%-ით ასრულებენ.

25 აგვისტოს დაიწყო პურის აღება, ოქროს თავთავები მომკას, გალეწვასა და დაბინავებას ითხოვენ... ამ უბანზე დაუღალავად შრომობს ბორის სოხვაძის ბრიგადა. თავდადებული მუშაობით თავი გამოიჩინეს მ. ენუქიძემ, შ. მიქელაძემ, ვ. გაბელაიამ და სხვებმა, რომლებიც ყოველდღიურად სახელმწიფოს 120—150 ტონა პურს აბარებენ...

ამასწინათ პავლოდარის ოლქიდან გვეწვივნენ ხელმძღვანელი მუშაკები, ნახეს ჩვენი შრომითი საქმიანობა, ამ საქმიანობის უხვი ნაყოფი და დიდად კმაყოფილები წავიდნენ.

მალე ყაზახეთი იზეიმებს რესპუბლიკაში საბჭოთა წყობილების დამყარების 40 წლისთავს... ყამირელმა ისტორიკოსებმა გადაწყვიტეს მაღალი შრომითი მაჩვენებლებით შეხვდნენ ამ თარიღს. ზეიმამდე მცირე დროა დარჩენილი და რომ მეტი მოასწრონ, ამისათვის ჩამოყალიბებულია დამკვრელი ბრიგადა, რომელიც ღამით მუშაობს მოსავლის აღებაზე...

განა მარტო შრომაში არიან ისტორიკოსები მოწინავენი? სპორტშიაც! გასულ კვირას ჩვენი გუნდი შეხვდა ლებიაჟინოს რაიონის ფეხბურთელთა ნაკრებს და დაამარცხა იგი.

ისტორიკოსებმა თავი გამოიჩინეს საუკეთესო დისციპლინით, ზრდილობითა და თავმდაბლობით. ადგილობრივი გაზეთები ხშირად წერენ ჩვენს წარმატებებზე.

ყველა თავდადებით შრომობს, ყველას მტკიცედ აქვს გადაწყვეტილი მეტი გააკეთოს, რათა ასახელოს თავისი საყვარელი სამშობლო, მშობლიური უნივერსიტეტი!

შ. ტაბაღუა,
ისტორიის ფაკულტეტის III კურსის სტუდენტი.

ცნობები ყამირიდან

ყაზახეთში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 40 წლისთავის აღსანიშნავად

ყამირზე ჩასვლის პირველ დღესვე ეკონომიური ფაკულტეტის სტუდენტები განაწილდნენ ბრიგადებსა და რგოლებში და შეუდგნენ მუშაობას.

ჩვენი ფაკულტეტის სტუდენტები — ა. მამაიაშვილი, უ. ბილანიშვილი, ვ. ვართანოვი, ჯ. პაჭკორია, ვ. მელიწკაური, ს. დიაკონიძე მუყაითად შრომობენ ჯამბულის სახელობის მეურნეობის მე-5 ბრიგადაში. ჩვენი სტუდენტური ბრიგადის წევრებმა I თვის განმავლობაში დაამზადეს 300 ტონა თივა, შეაკეთეს 2 თავლა—500 სული პირუტყვისათვის, ააგეს 2 ბეღელი, აბანო და სხვა.

ჩვენს თავდადებულ შრომას აღტაცებაში მოჰყავს ყამირის ახალმოსახლეები. ისინი გვიქებენ მარჯვენას, შესანიშნავად გვექცევიან, ყოველნაირად გვეხმარებიან...

ქართველმა სტუდენტმა ყამირელებმა გადავწყვიტეთ ჩვენი შრომითი წვლილი შევიტანოთ მოძმე ყაზახი ხალხის ეროვნული დღესასწაულის შესახვედრად გაშლილ სამზადისში.

ჩვენმა რგოლმა ვალდებულება იკისრა 20 დღის განმავლობაში აილოს თივა 800 ჰექტარზე, შეაკეთოს ორი თავლა—400 სული პირუტყვისათვის, ბოლომდე თავდადებით იმუშაოს მოსავლის აღებაზე და თავიანთი შრომითი წარმატებები მიუძღვნან ყაზახეთში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 40 წლისთავს, ამით დაამტკიცონ სიყვარული და პატივისცემა მოძმე ყაზახი ხალხისადმი, ასახელონ მშობლიური უნივერსიტეტი და ღირსეულად შეხვდნენ საბჭოთა საქართველოს 40 წლისთავს.

ჩვენი რგოლის წევრები ყველაფერს გავაკეთებთ, უფრო მეტი ენერგიით ვიმუშავებთ დადებული პირობის შესასრულებლად.

ლავრენტი ფირცხალავა,
ეკონომიური ფაკულტეტის III კურსის სტუდენტი.

დირექციის მადლობა დაიმსახურეს

ქიმიისა და ეკონომიური ფაკულტეტების ყამირელი სტუდენტები გაანაწილეს ლებიაჟინოს რაიონის ჯამბულის სახელობის საბჭოთა მეურნეობაში. № 2 ბრიგადაში შრომობს 4 ქიმიკოსი და 8 ეკონომისტი. ბრიგადის წევრები ენერგიულად შეუდგნენ მოსავლის აღების სამზადისს — მათ კალოს მოსაწყობად გაასუფთავეს და მოამზადეს 10 200 კვ. მეტრი ფართობი.

დაიწყო თუ არა მოსავლის აღება, ჩვენი უნივერსიტეტის სტუდენტები პირველნი ჩაებნენ შრომის ფერხულში. ისინი მთელი დღე მუშაობენ კალოზე, ასუფთავებენ ხორბალს და აბარებენ სახელმწიფოს. მათ 5 სექტემბრამდე გაასუფთავეს და ჩააბარეს 12 000 ცენტნერი ხორბალი, 3 000 ცენტნერი ფეტვი, 2 300 ცენტნერი შვრია და 800 ცენტნერი ჭვავი. შრომაში თავი ისახელეს ქიმიის ფაკულტეტის სტუდენტმა ვ. ხითარიშვილმა, ეკონომიური ფაკულტეტის სტუდენტებმა — ვ. ჯამრიშვილმა, ო. ნოზაძემ და ე. მელიამ. მათ ფულადი პრემიები დაიმსახურეს. ბრიგადას კარგი მუშაობისათვის საბჭოთა მეურნეობის დირექციამ მადლობა გამოუცხადა. № 2 ბრიგადის წევრები ყველაფერს აკეთებენ იმისათვის, რომ შრომაში გამარჯვებულები დაუბრუნდნენ მშობლიურ უნივერსიტეტს.

ჯ. მახათაძე,
ქიმიის ფაკულტეტის II კურსის სტუდენტი.

ჩვენი ბაღის დოსტაქარი

ბავშვი ატირებული მოვიდა აბაშიდან. მამას არაფერი უკითხავს, ისედაც მიხვდა ყველაფერს. ან კი რა იყო მისახვედრი: აბაშელმა ღარიბმა გლეხმა სწავლის ქირა — ექვსი მანეთი ვერ გადიხადა და მისი შვილი სასწავლებლიდან გამოაგდეს...

გაჭირვებულმა ცხოვრებამ თორმეტი წლის ბიჭი ბათუმში, როტშილდის ქარხანაში მიიყვანა. ეს იყო ცხრაასიანი წლები, ბათუმის განთქმული დემონსტრაციების წლები.

—ცუდი დრო იყო,—გვიამბობს ამბაკო გვაზავა, — ქარხანაში 15 საათს ვმუშაობდით, ჯამაგირი კი ისე ცოტა გვქონდა, რომ ნახევარჯერ მშივრები ვიყავით.

1906 წელს ამბაკო გვაზავამ ბათუმის ბოტანიკურ ბაღში დაიწყო მუშაობა. ამიერიდან მებაღეობა გახდა მისი მოწოდება. პროფესორ კრასნოვთან, რომელიც იმ დროს ბათუმის ბოტანიკურ ბაღში მოღვაწეობდა, ეზიარა იგი პირველად მებაღეობის საიდუმლოებას. თორმეტი წელიწადი იმუშავა ამბაკომ ბათუმის ბოტანიკურ-ბაღში...

— ერთი შემთხვევა მახსენდება, — ღიმილით ამბობს მოხუცი მებაღე, — ერთხელ, მაშინ ძალიან ახალგაზრდა ვიყავი, რომელიღაც ნერგი დავრგე. როცა დილით ბაღში ვმუშაობდი, შევნიშნე, რომ პროფესორი კრასნოვი ჩემს დარგულ ნერგს ათვალიერებდა. მან შემამჩნია და ხელით მანიშნა ჩამთან მოდიო. მივედი. —მოგწონს შენი ნერგი? კარგად არის დარგული? — შემეკითხა. მომწონს-მეთქი, — ხათრით ვუპასუხე. თუმცა მაინცა და მაინც არ მომწონდა. კრასნოვი, ალბათ, მიმიხვდა და მითხრა: თუ გინდა მე მომეწონოს შენი გაკეთებული საქმე, ჯერ შენ უნდა მოგწონდესო...

ბოტანიკური ბაღის შემდეგ ამბაკო გვაზავამ ორი წელი მწვანე კონცხის აგროტექნიკუმში იმუშავა.

ბათუმშივე გაეგონა ამბაკო გვაზავას თბილისის განთქმული ბაღების შესახებ. და, აი, 1921 წლიდან იგი თბილისშია.

1948 წლიდან ამბაკო ჩვენი უნივერსიტეტის ბაღის მთავარ მებაღედ მუშაობს.

უნივერსიტეტის ბაღი თბილისის დიდ ბაღებს შორის ყველაზე ახალგაზრდაა. ვინც 40-იან წლებამდე დაამთავრა უნივერსიტეტი, მან ალბათ იცის, რომ მაშინ აქ ცარიელი ადგილი იყო.

ამბაკო გვაზავა რომ მოვიდა, ბაღი ახლადგაშენებული იყო. დაიწყო მუშაობა. საქმე წყაროს თვალივით მიდიოდა სულ მალე წალკოტივით გახდა ჩვენი ბაღი.

ამბაკო კი შრომობდა და შრომობდა, ეფერებოდა და უვლიდა ყველა ბუჩქს, ყველა ყვავილს, ყველა ხეს, ყვავილებში და ფოთლებში გაჰაღარავდა ეს ბევრის მომსწრე და მნახველი ადამიანი.

...მზის ჩასვლის წინ გამოვეთხოვე ამბაკო გვაზავას. ორი საათის შემდეგ ისევ შევიარე უნივერსიტეტში. ოდნავ ბნელოდა. პეტრე მელიქიშვილის ძეგლთან, ყვავილებში კვლავ შევამჩნიე სიმპათიური ბერიკაცი.

ახლაც იგი რაღაცას აკეთებდა საოცარი გულმოდგინებითა და სიფრთხილით...

ანზორ გელაშვილი

საინტერესოა იცოდეთ

„მეფე-ხალიჩა“

ქალაქ აშხაბადის სამხატვრო მუზეუმში ინახება თურქმენეთის სახალხო ხელოვნების შესანიშნავი ნიმუში — ხალიჩა, რომელსაც სიდიდით პირველი ადგილი უჭირავს მსოფლიოში. მისი ფართობი 189 კვადრატული მეტრია და იწონის 600 კილოგრამს.

ეს ზღაპრულად დიდი ხალიჩა მაღალი ოსტატობითა და დიდი გემოვნებით არის შესრულებული. მხატვრული ჰარმონიულობა, გამოკვეთილი საერთო კომპოზიცია, ფაქიზი ორნამენტები და ზედმიწევნით ზუსტად დამუშავებული დეტალები კიდევ უფრო ზრდის მის ფასს.

„მეფე-ხალიჩა“ მოქსოვილია 1941 წელს, შვიდი თვის განმავლობაში 81 მეხალიჩე ქალი დაუღალავი შრომით ქმნიდა მას. ამ ზღაპრულ ხალიჩაზე თავისუფლად დაეტევა ვატიკანის მთელი მოსახლეობა, ხოლო ორი ათასი ასეთი ხალიჩა ამ სახელმწიფოს ტერიტორიას მთლიანად დაფარავს.

„მეფე-ზარი“

ეს ვეებერთელა ზარი მოთავსებულია მოსკოვის კრემლში, ივანე მეოთხის სამრეკლოსთან. მას სიდიდის გამო „მეფე ზარს“ უწოდებენ.

ზარის წონაა 12 327 ფუთი და 19 გირვანქა, სიმაღლე 2 საჟენი და 2,5 არშინი. გარშემოწერილობა — 8 საჟენი და 2 არშინი.

ზარი ჩამოასხეს რუსმა ოსტატებმა — ივანე თედორეს ძე მატორინმა და მისმა შვილმა მიხეილმა. 1737 წელს ზარი უნდოდათ აეტანათ მეფე ივანე მეოთხის სამრეკლოზე, მაგრამ იმავე წლის 29 მაისს მომხდარმა ხანძარმა დასწვა ხარაჩოები, რომელზეც იგი ეკიდა და ზარი მიწას დაენარცხა. მიწაზე დაცემისას ზარს კიდე მოსტყდა.

ასეთი ვეებერთელა ზარის ჩამოსხმა იმის მაჩვენებელია, თუ რა მაღალ დონეზე იდგა მაშინდელ რუსეთში მეტალურგია.

თევზაობა — ფოტოეტიუდი გ. გაბუნიასი

სპორტის ამბები

სტუდენტთა საზაფხულო თამაშებზე

14-დან 29 ივლისამდე ხარკოვში მიმდინარეობდა სტუდენტთა მეორე საკავშირო საზაფხულო თამაშები, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო ჩვენი უნივერსიტეტის სპორტულმა კოლექტივმა. უნივერსიტეტის გუნდი შეჯიბრებებზე გამოდიოდა სპორტის 10 სახეში: ჩოგბურთი, ფრენბურთი, კალათბურთი, ფარიკაობა, კრივი, ველოსპორტი, მძლეოსნობა, კლასიკური და თავისუფალი ჭიდაობა, სამბო. გარდა ამისა პირად ჩათვლაში უნივერსიტეტის ღირსებას იცავდნენ ტანმოვარჯიშეები, შტანგისტები და მაგიდის ჩოგბურთელები.

უნდა ითქვას, რომ ამ თამაშებზე ჩვენს სპორტსმენებს სახარბიელო წარმატებისათვის არ მიუღწევიათ.

სხვებთან შედარებით უკეთესი მაჩვენებლებით დაბრუნდნენ უნივერსიტეტში ჩოგბურთელები, სამბისტები და ველოსიპედისტი ქალები.

ჩოგბურთში პირველი ადგილისათვის 24 ძლიერი გუნდი იბრძოდა. ჩვენი უნივერსიტეტის წარგზავნილებმა—ც. ელგანინოვამ. კ. ბოგდანოვამ და ლ. მძინარაშვილმა შეძლეს უახლოესი მეტოქეების დამარცხება და მეორე საპრიზო ადგილები დაიკავეს.

საპრიზო ადგილი ხვდათ წილად სამბისტებს, რომლებმაც მხოლოდ გორის პედაგოგიური ინსტიტუტის სპორტსმენებს დაუთმეს პირველი ადგილი. უნივერსიტეტის გუნდის შემადგენლობა ასეთი იყო: რ. ლომსაძე, ვ. ჩიქვილაძე, ი. გვრიტიშვილი, დ. მახარაძე, გ. გელიშვილი, რ. ხვისტანი, ლ. სოხუმაშვილი და თ. ჩიქვილაძე.

ველოსიპედისტ ქალთა გუნდი (ნ. კლიმენკო, ლ. მაილოვა და ვ. პოდოლსკაია) პირველობისათვის მებრძოლ 24 გუნდს შორის მესამე ადგილზე გამოვიდა.

კლასიკურ ჭიდაობაში უნივერსიტეტის სპორტსმენებმა მეოთხე ადგილი დაიკავეს.

აღსანიშნავია მოფარიკავეების წარუმატებლობა. დაკავებული მეათე ადგილი ჩვენი მოფარიკავეების შესაძლებლობებს სრულებითაც არ შეესაბამება. მათგან გაცილებით უკეთეს შედეგს ველოდით.

არც ფრენბურთელ ქალებს უჰპატიებათ დაბალი შედეგი — მე-11 ადგილი, რაც გუნდის ზოგიერთი წევრის უდისციპლინობის და შეჯიბრებისათვის კოლექტივის ცუდი მომზადების ბრალია. ასეთივე სავალალო მდგომარეობა აქვთ კალათბურთელ ქალებს (მე-15 ადგილი) და მძლეოსნებს (მე-13 ადგილი).

როგორც ჩანს, შეჯიბრებისათვის არ ზრუნავდნენ მოკრივეებიც. საკავშირო პირველობა იმდენად საპასუხისმგებლო შეჯიბრებაა, რომ მოუმზადებლად მიზანს ვერ მიაღწევ, მითუმეტეს, თუ გუნდი დისციპლინაშიაც ჩამორჩება.

პირად ჩათვლაში სტუდენტთა თამაშების ჩემპიონები ჩოგბურთში გახდნენ მძინარაშვილი და ლეპაშვილი; სამბოში — ჩიქვილაძე.

დიდ წარმატებას მიაღწია საბჭოთა კავშირის ოლიმპიური ნაკრების წევრმა — რ. ქვაჩაკიძემ. მან სიგრძეზე ხტომაში 7,79 მეტრი დაძლია, რითაც საქართველოს ახალი რეკორდი დაამყარა; ხოლო სპორტის ოსტატი — ლ. იეველევა 6,25 მეტრზე გადახტა. თავი ისახელეს აგრეთვე რამაზაშვილმა და მინაბერიძემ. პირველი 7,08 მეტრზე გადახტა, რაც სპორტის ოსტატის ნორმასთან ახლოა, ხოლო მეორემ შუბი 59,55 მეტრზე ტყორცნა. ეს მაჩვენებელი უნივერსიტეტის ახალი რეკორდია.

თამაშებზე სპორტის ოსტატის ნორმები შეასრულეს მოჭიდავეებმა—ლომსაძემ, გვრიტიშვილმა და ჩიქვილაძემ.

ნ. კასრელიშვილი

„პირველი სხივის“ მორიგი ტომისათვის

ჩვენი უნივერსიტეტის ახალგაზრდა მწერალთა წრის ალმანახი თუმც პერიოდული ორგანო არაა, რომ გარკვეულ ვადებში გამოდიოდეს, მაგრამ იგი მკითხველებს ისე შეჰყვარებიათ, რომ მოითხოვენ: მალე გამოეცით მე-7 წიგნიო. ასეთი მოთხოვნა გვახარებს და ვჩქარობთ განვაცხადოთ: „პირველი სხივი“ გამოვა!

1958 წლის ბოლოს გამოვიდა „პირველი სხივის“ მე-5—6 წიგნი, რომელიც 40 თაბახზე მეტს შეიცავდა. ამ ტომში ერთგვარად შეჯამებული იყო უნივერსიტეტის ახალგაზრდა მწერალთა წრის მიერ არსებობის 10 წლის მანძილზე ჩატარებული მუშაობა, იგი ერთგვარ შემოქმედებით ანგარიშს წარმოადგენდა.

გასულ წელს წრემ მუშაობა შედარებით შეანელა. ეს უმეტესად წრის წევრთა პასიურობით აიხსნებოდა, თუმცა ზოგი სხვა გარემოებაც არ არის დასავიწყებელი...

უნივერსიტეტის პარტიულმა კომიტეტმა გასულ გაზაფხულზე განიხილა წრის მუშაობის საკითხი; მან სცნო, რომ წრე საინტერესო და ნაყოფიერ მუშაობას ეწევა, ამასთანავე, მიგვითითა ნაკლოვანებებზე და დასახა ღონისძიებანი ხარვეზების აღმოსაფხვრელად.

წრის გამგეობამ და ხელმძღვანელობამ პარტიული კომიტეტის ეს დადგენილება სახელმძღვანელოდ გაიხადა და სექტემბრის დასაწყისიდანვე შეუდგა მუშაობას, რათა წრემ უფრო სისხლსავსედ იცხოვროს, უფრო საინტერესო ღონისძიებები ჩაატაროს, ხოლო წევრებმა უკეთესი და უკეთესი ნაწარმოებნი დაგვიწერონ.

მართალია, წრის წევრთა შემადგენლობა ცვალებადია, რადგან ყოველწლიურად მას აკლდება კურსდამთავრებული წევრები და სამაგიერო შევსება ყოველთვის როდი მოდის უნივერსიტეტში, მაგრამ ჩვენ ვცდილობთ გარკვეული დონე მაინც შევინარჩუნოთ, რამდენადაც ეს შესაძლებელი ხდება.

წრემ მუშაობა განაახლა. პირველ სხდომაზე განვიხილეთ ზაზა აბზიანიძის ახალი ლექსები და თარგმანები, გადავახალისებთ წრის გამგეობას, მივიღებთ ახალ წევრებს და ა. შ.

უკვე გადავწყვიტეთ, რომ ჩვენი ალმანახის მორიგი მე-7 ტომი მივუძღვნათ 40 წლის საბჭოთა საქართველოს. ამ ინიციატივას, იმედია, მხარს დაუჭერს უნივერსიტეტის რექტორატი და პარტიული კომიტეტი.

ეს გარემოება წრის წევრებს და საერთოდ უნივერსიტეტის ლიტერატურულ ახალგაზრდობას ავალებს პასუხისმგებლობით მოეკიდონ თავიანთ მუშაობას, დროზე წარმოადგინონ ნაწერები, რათა, კვალიფიციური განხილვისა და შერჩევის შემდეგ სარედაქციო კოლეგიას შესაძლებლობა ჰქონდეს დროულად გადასცეს მასალები გამომცემლობას.

მომავალი ტომი შედარებით მცირე იქნება, დაახლოებით 15 თაბახამდე, მაგრამ ესეც სრულიად საკმარისია, რადგან წელს დაიბეჭდება ნაწარმოებები მხოლოდ იმ ახალგაზრდა მწერლებისა, რომლებიც ახლა მუშაობენ წრეში, ხოლო ძველი წევრები, რომლებიც წასული არიან უნივერსიტეტიდან და კავშირი გაწყვეტილი აქვთ წრესთან, „პირველი სხივის“ მე-7 ტომში არ შევლენ.

გამგეობა თხოვნით მიმართავს წრის წევრებს და წევრად გახდომის მსურველთ, რათა საალმანახო და წრეში განსახილველი მასალები ახლავე, რაც შეიძლება მალე, წარმოადგინონ ქართული ლიტერატურის კაბინეტში ამხ. თეიმურაზ მაღლაფერიძესთან, რომელსაც დავალებული აქვს ამ მასალების თავმოყრა.

ვეცადოთ, რომ ახალი, მე-7 ტომი „პირველი სხივისა“ სჯობდეს წინა ტომებს!

დოც. ტარიელ კვანჭილაშვილი

რედაქტორი ირ. ვეშაპიძე

რედაქციის მისამართი: ქ. თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი, № 1. ტელეფონი 2—38—34